

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturta palāta)

2019. gada 3. aprīlī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Konkurence – EKL 82. pants – Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana – Regula (EK) Nr. 1/2003 – 3. panta 1. punkts – Valsts konkurences tiesību piemērošana – Valsts konkurences iestādes lēmums, ar kuru ir uzlikts gan naudas sods, pamatojoties uz valsts tiesībām, gan naudas sods, pamatojoties uz Savienības tiesībām – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 50. pants – Princips *ne bis in idem* – Piemērojamība

Lietā C-617/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2017. gada 26. septembrī un kurš Tiesā reģistrēts 2017. gada 30. oktobrī, tiesvedībā

Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.

pret

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

piedaloties:

Edward Dętka,

Mirosław Krzyszczak,

Zakład Projektowania i Programowania Systemów Sterowania Atempol Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich,

Ommner Polska Sp. z o.o. w Krapkowicach,

Glimat Marcinek i S-ka spółka jawna w Gliwicach,

Jastrzębskie Zakłady Remontowe Dźwigi Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdroju,

Petrofer-Polska Sp. z o.o. w Nowinach,

Pietrzak B. B. Beata Pietrzak, Bogdan Pietrzak Spółka jawna w Katowicach,

Ewelina Baranowska,

Przemysław Nikiel,

* Tiesvedības valoda – poļu.

Tomasz Woźniak,

Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Bielinach,

Lech Marchlewski,

Zakład Przetwórstwa Drobiu Marica spółka jawna J.M.E.K. Wróbel sp. jawna w Bielsku Białej,

HTS Polska Sp. z o.o.,

Paco Cases Andrzej Paczkowski, Piotr Paczkowski spółka jawna w Puszczykowie,

Bożena Kubalańca,

Zbigniew Arczykowski,

Przedsiębiorstwo Produkcji Handlu i Usług Unipasz Sp. z o.o. w Radzikowicach,

Janusz Walocha,

Marek Grzegolec,

TIESA (ceturtais palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente), D. Švābi [*D. Šváby*], S. Rodins [*S. Rodin*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S. A. vārdā – W. Boruń un J. Wójcik, radcy prawni,
- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów vārdā – B. Cebula, radca prawny,
- Polijas valdības vārdā – B. Majczyna, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – T. Christoforou, M. Farley un J. Szczodrowski, kā arī F. van Schaik, pārstāvji,
- Autorité de surveillance AELE vārdā – C. Zatschler un M. Sánchez Rydelski, kā arī C. Simpson, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 29. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par principa *ne bis in idem* interpretāciju, kas paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas, kura ir pasludināta 2000. gada 7. decembrī Nicā (turpmāk tekstā – “Harta”), 50. pantā un Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 3. panta 1. punktā.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.* (turpmāk tekstā – “PZU Życie”) un *Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības biroja priekšsēdētājs, turpmāk tekstā – “UOKiK priekšsēdētājs”) par pēdējā minētā lēmumu, ar kuru tai saistībā ar dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu bija uzlikts naudas sods par valsts konkurences tiesību pārkāpumu un naudas sods par Savienības konkurences tiesību pārkāpumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 1/2003 6. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Lai nodrošinātu, ka [Savienības] konkurences noteikumus piemēro efektīvi, dalībvalstu konkurences iestādes daudz ciešāk jāiesaista to piemērošanā. Šim nolūkam tām jāpiešķir pilnvaras piemērot [Savienības] tiesību aktus.”

- 4 Šīs regulas 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja dalībvalstu konkurences iestādes vai valstu tiesas piemēro valsts konkurences tiesību aktus attiecībā uz līgumiem, uzņēmumu apvienību lēmumiem vai saskaņotām darbībām [EKL] 81. panta 1. punkta nozīmē, kas minētā noteikuma nozīmē var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, tās attiecībā uz šādiem līgumiem, lēmumiem vai saskaņotām darbībām piemēro arī [EKL] 81. pantu. Dalībvalstu konkurences iestādēm vai valstu tiesām piemērojot valsts konkurences tiesību aktus jebkurai ļaunprātīgai izmantošanai, kas aizliegta ar [EKL] 82. pantu, tās arī piemēro [EKL] 82. pantu.”

- 5 Minētās regulas 5. pantā “Dalībvalstu konkurences iestāžu pilnvaras” ir paredzēts:

“Dalībvalstu konkurences iestādēm ir pilnvaras piemērot [EKL] 81. un 82. pantu atsevišķos gadījumos. Šim nolūkam tās pēc savas iniciatīvas vai uz sūdzības pamata var pieņemt lēmumus, ar kuru:

[..]

– uzliek soda naudas, periodiskus soda maksājumus vai jebkādu citu sodu, kas paredzēts to valstu tiesību aktos.

Ja, pamatojoties uz konkurences iestāžu rīcībā esošo informāciju, netiek izpildīti aizlieguma nosacījumi, tās līdzīgi var lemt, ka rīcībai no to puses nav pamata.”

- 6 Šīs pašas regulas 11. pantā “Sadarbība starp Komisiju un dalībvalstu konkurences iestādēm” ir paredzēts:

“1. Komisija un dalībvalstu konkurences iestādes ciešā sadarbībā piemēro [Savienības] konkurences noteikumus.

[..]

3. Dalībvalstu konkurences iestādes, ja rīkojas saskaņā ar [EKL] 81. pantu vai 82. pantu, rakstiski informē Komisiju pirms vai bez kavēšanās pēc pirmā oficiālā izmeklēšanas pasākuma uzsākšanas. Šo informāciju var arī darīt pieejam[u] citu dalībvalstu konkurences iestādēm.

[..]”

7 Atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 16. pantam:

“1. Ja valstu tiesas atbilstoši [EKL] 81. pantam vai 82. pantam lemj par līgumiem, lēmumiem vai darbībām, uz kurām jau attiecas Komisijas lēmums, tās nevar pieņemt lēmumus, kuri ir pretrunā ar Komisijas pieņemto lēmumu. Tām arī jāizvairās no to lēmumu pieņemšanas, kas var būt pretrunā ar lēmumu, kuru iecerējusi Komisija tādu lietu izskatīšanā, ko tā uzsākusī. Lai to panāktu, valstu tiesa var izvērtēt, vai jāaptur tās tiesas procesi. Šis pienākums neierobežo tiesības un pienākumus, ko paredz [EKL] 234. pants.

2. Ja dalībvalstu konkurences iestādes atbilstoši [EKL] 81. pantam vai 82. pantam lemj par līgumiem, lēmumiem vai darbībām, uz kurām jau attiecas Komisijas lēmums, tās nevar pieņemt lēmumus, kuri ir pretrunā ar Komisijas pieņemto lēmumu.”

Polijas tiesības

8 2000. gada 15. decembra *ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów* (Likums par konkurences un patērētāju tiesību aizsardzību) (2000. gada *Dz. U.*, Nr. 122, 1319. pozīcija; turpmāk tekstā – “*LPCC*”) 8. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana attiecīgajā tirgū, ko īsteno viens vai vairāki uzņēmumi, ir aizliegta.”

9 *LPCC* 101. panta 1. punktā ir noteikts:

“[*UOKiK* priekšsēdētājs] ar lēmumu var uzlikt uzņēmumam naudas sodu līdz 10 % no ienākumiem, kas gūti iepriekšējā finanšu gadā pirms soda uzlikšanas, ja šis uzņēmums kaut vai neapzināti:

1) ir pārkāpis 5. pantā noteikto aizliegumu, izņemot 6. un 7. pantā paredzētos atbrīvojumus, vai 8. pantā norādīto aizliegumu;

2) ir pārkāpis [EKL] 81. vai 82. pantu;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

10 Ar 2007. gada 25. oktobra lēmumu *UOKiK* priekšsēdētājs nolēma, ka laikposmā no 2001. gada 1. aprīļa līdz šī lēmuma pieņemšanai *PZU Życie* ir ļaunprātīgi izmantojusi savu dominējošo stāvokli darba ņēmēju grupu dzīvības apdrošināšanas tirgū Polijā un līdz ar to pārkāpusi *LPCC* 8. pantu.

11 *UOKiK* priekšsēdētājs arī apgalvoja, ka praksei, kas veido šo ļaunprātīgo izmantošanu, var būt negatīva ietekme uz ārvalstu apdrošinātāju iespējām ieiet Polijas tirgū un šajā ziņā tā var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tādējādi tiek uzskatīts, ka *PZU Życie* ir pārkāpusi ne tikai valsts tiesības, bet arī EKL 82. pantu.

- 12 *UOKiK* priekšsēdētājs ir uzlicis *PZU Życie* sodu par kopējo summu 50 381 080 Polijas zlotu (PLN) (apmēram 11 697 000 EUR), kas ietver, pirmkārt, naudas sodu 33 022 892,77 PLN (apmēram 7 664 000 EUR) par valsts konkurences tiesību normu pārkāpumu laikposmā no 2001. gada 1. maija līdz 2007. gada 25. oktobrim un, otrkārt, naudas sodu 17 358 187,23 PLN (apmēram 4 033 000 EUR) par EKL 82. panta pārkāpumu laikposmā no 2004. gada 1. maija – datuma, kurā Polijas Republika pievienojās Savienībai, – līdz 2007. gada 25. oktobrim.
- 13 Ar 2014. gada 28. marta spriedumu *Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Varšavas apgabaltiesa – Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības tiesa, Polija) noraidīja šo *PZU Życie* celto prasību par 2007. gada 25. oktobra lēmumu. Šis spriedums tika apstiprināts ar *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšavas apelācijas tiesa, Polija) 2015. gada 17. septembra spriedumu.
- 14 *PZU Życie* iesniedza kasācijas sūdzību *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija), apgalvojot, ka ir pārkāpts princips *ne bis in idem*, kas garantēts Hartas 50. pantā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kura parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”), 7. protokola 4. pantā. Prasītāja pamatlietā apgalvo, ka tā ir sodīta divas reizes par vienu Savienības tiesību pārkāpumu, proti, pirmo reizi – tieši, pamatojoties uz EKL 82. pantu, skatītu kopā ar Regulas Nr. 1/2003 5. pantu, un otro reizi – netieši atbilstoši valsts konkurences tiesībām.
- 15 Iesniedzējtiesa atgādina, ka principam *ne bis in idem* demokrātiskā valstī ir ievērojama nozīme un tas aizliedz vienu un to pašu personu tiesāt un sodīt divas reizes par vienu un to pašu nodarījumu. Iesniedzējtiesa uzsver, ka pamatlieta būtībā attiecas uz jautājumu, kādā gadījumā saistībā ar principa *ne bis in idem* piemērošanu attiecībā uz vienu un to pašu lietu var tikt taisīts otrs spriedums vai uzlikts otrs sods par konkurences tiesību pārkāpumu.
- 16 Pirmkārt, tā uzsver, ka 2009. gada 10. februāra spriedumā *Sergueï Zolotoukhine* pret Krieviju (CE:ECHR:2009:0210JUD001493903, 78.–82. punkts) Eiropas Cilvēktiesību tiesa esot nospriedusi, ka šis princips ir piemērojams identisku faktu gadījumā un nav piemērojams viena un tā paša pārkāpuma gadījumā. No šīs judikatūras izrietot, ka fakts, kā šajā gadījumā, ka persona ir sodīta divas reizes par vienu un to pašu pretkonkurences rīcību, esot minētā principa pārkāpums. Tiesai esot bijusi šī pati pieeja ne tikai konkurences tiesību jomā, bet arī citās jomās, it īpaši 1966. gada 5. maija spriedumā *Gutmann/Komisija* (18/65 un 35/65, EU:C:1966:24) un 2006. gada 9. marta spriedumā *Van Esbroeck* (C-436/04, EU:C:2006:165).
- 17 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka savā judikatūrā konkurences jomā Tiesa savukārt esot nospriedusi, ka principam *ne bis in idem* ir paredzēts trīskāršs nosacījums: ka fakti ir vieni un tie paši, likumpārkāpējs ir viens un tas pats un aizsargātās tiesiskās intereses ir vienas un tās pašas. Attiecībā it īpaši uz faktu identitāti Tiesa 2012. gada 14. februāra spriedumā *Toshiba Corporation* u.c. (C-17/10, EU:C:2012:72, 99. punkts) esot precizējusi, ka tā ir jāizvērtē ne tikai uzņēmuma rīcības aspektā, bet arī, ievērojot to ietekmi laikā un telpā.
- 18 Tādējādi iesniedzējtiesa uzskata, ka pastāv atšķirības starp Tiesas pieeju konkurences lietās un tās pieeju citās Savienības tiesību jomās. Konkurences jomā Tiesa esot prasījusi, lai ne tikai fakti un likumpārkāpējs būtu viens un tas pats, bet arī aizsargātās tiesiskās intereses būtu tās pašas. Šis papildus nosacījums ierobežojot principa *ne bis in idem* piemērošanas jomu. Šajā gadījumā tas liekot secināt, ka šis princips nav ticis pārkāpts.
- 19 Tātad šī tiesa šaubās par principa *ne bis in idem* piemērojamību, ņemot vērā, ka tai ir jāpiemēro gan ECPAK, gan Hartas normas. Turklāt tā uzdod jautājumu, vai Tiesas judikatūra par šī principa piemērošanu konkurences jomā atbilst Hartas 52. panta 3. punkta otrajam teikumam, jo šī judikatūra piešķirot ierobežotāku aizsardzību, nekā ir garantēta ECPAK.

- 20 Treškārt, gadījumā, ja Tiesa apstiprinātu, ka aizsargāto tiesisko interešu atbilstība ir papildu elements, kas ir principa *ne bis in idem* piemērošanas nosacījums, iesniedzējtiesa šaubās par to, vai 1969. gada 13. februāra spriedums *Wilhelm* u.c. (14/68, EU:C:1969:4), kas ir taisīts lietā, kurā nav apšaubīts princips *ne bis in idem*, ir jāinterpretē tādējādi, ka Savienības tiesības un valsts konkurences tiesības aizsargā vienu un to pašu tiesisko interesi. Šī neskaidrība izrietot arī no 2012. gada 14. februāra sprieduma *Toshiba Corporation* u.c. (C-17/10, EU:C:2012:72, 81. un 98. punkts), kas tomēr var tikt saprasts tādējādi, ka šīs abas tiesības aizsargā vienu un to pašu tiesisko interesi. Šis jautājums, kas vēl nav ticis izšķirts, esot noteicošs pamatlietas izspriešanai, kuru raksturo vieni un tie paši fakti un kurā vienā tiesvedībā ir vienlaikus piemērotas analogas Savienības tiesību un valsts tiesību normas.
- 21 Šādos apstākļos *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:
- “1) Vai ir pieļaujama tāda [Hartas] 50. panta interpretācija, saskaņā ar kuru principa *ne bis in idem* piemērošana ir atkarīga ne tikai no pārkāpēja personas un faktiskajiem apstākļiem, bet arī no aizsargājamajām tiesiskajām interesēm?
- 2) Vai [Regulas Nr. 1/2003] 3. pants saistībā ar [Hartas] 50. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts konkurences aizsardzības iestādes vienlaikus piemērotas Savienības konkurences tiesības un valsts konkurences tiesības aizsargā vienas un tās pašas tiesiskās intereses?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 22 Uzdodot prejudiciālos jautājumus, kas ir jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai princips *ne bis in idem*, kas paredzēts Hartas 50. pantā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tas, ka valsts konkurences iestāde ar vienu lēmumu uzliek uzņēmumam naudas sodu par valsts konkurences tiesību pārkāpumu un naudas sodu par EKL 82. panta pārkāpumu.
- 23 Atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 6. apsvērumam, lai nodrošinātu, ka Savienības konkurences noteikumus piemēro efektīvi, dalībvalstu konkurences iestādes ir daudz ciešāk jāiesaista to piemērošanā, tām piešķirot pilnvaras piemērot Savienības tiesību aktus.
- 24 Tādējādi saskaņā ar minētās regulas 3. panta 1. punkta otro teikumu, ja dalībvalstu konkurences iestādes piemēro valsts konkurences tiesības ļaunprātīgai rīcībai, kas ir aizliegta EKL 82. pantā, tās arī piemēro šo pantu.
- 25 Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka Savienības tiesības un valsts tiesības konkurences jomā ir piemērojamas vienlaikus. Konkurences noteikumos Eiropas un valsts līmenī ierobežojošās darbības tiek aplūkotas dažādos aspektos, un to piemērošanas jomas savstarpēji nepārklājas (spriedums, 2012. gada 14. februāris, *Toshiba Corporation* u.c., C-17/10, EU:C:2012:72, 81. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 26 No minētā izriet, ka gadījumā, ja Komisija nav uzsākusi procedūru, lai pieņemtu lēmumu, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 III nodaļu, un valsts konkurences iestāde piemēro valsts tiesību normas, kurās ir aizliegta uzņēmuma vienuspusēja rīcība, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm EKL 82. panta izpratnē, šīs regulas 3. panta 1. punkta otrajā teikumā ir prasīts tai piemērot vienlaikus arī EKL 82. pantu (pēc analogijas, attiecībā uz EKL 81. pantu, skat. spriedumu, 2012. gada 14. februāris, *Toshiba Corporation* u.c., C-17/10, EU:C:2012:72, 77. un 78. punkts).
- 27 Regulas Nr. 1/2003 5. pantā ir precizēts, ka EKL 82. panta piemērošanas nolūkos kompetentā valsts konkurences iestāde var uzlikt naudas sodus, periodiskus soda maksājumus vai jebkādu citu sodu, kas paredzēts tās valsts tiesību aktos.

- 28 Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka princips *ne bis in idem* ir jāievēro naudas soda piemērošanas procedūrās saistībā ar konkurences tiesībām. Minētais princips aizliedz konkurences jomā kādu uzņēmumu atkārtoti sodīt vai saukt pie atbildības par antikoncekures rīcību, par kuru tas ir sodīts vai par kuru ir atzīts, ka tas nav atbildīgs, ar iepriekšēju lēmumu, kas nav pārsūdzams (spriedums, 2012. gada 14. februāris, *Toshiba Corporation* u.c., C-17/10, EU:C:2012:72, 94. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 29 Tādējādi no Tiesas judikatūras izriet, ka principa *ne bis in idem* mērķis ir novērst to, ka uzņēmums tiek “sodīts vai saukts pie atbildības atkārtoti”, ar priekšnoteikumu, ka šis uzņēmums ir ticis notiesāts vai ir atzīts, ka tas nav atbildīgs, ar iepriekšēju lēmumu, kas nav pārsūdzams.
- 30 Šo principa *ne bis in idem* interpretāciju apstiprina Hartas 50. panta redakcija, kā arī šī principa jēga.
- 31 Pirmkārt, runājot par Hartas 50. pantu, tajā ir paredzēts, ka “nevienu nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par nodarījumu, par kuru viņš saskaņā ar tiesību aktiem Savienībā jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu”.
- 32 Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 21. punktā, šis pants tāpat it īpaši skar tiesvedības atkārtošānu par tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem, par kuriem pieņemts galīgs lēmums. Situācijā, kad saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 3. panta 1. punkta otro teikumu, valsts konkurences iestāde piemēro vienlaikus valsts konkurences tiesības un EKL 82. pantu, tieši nenotiek šāda atkārtošāns.
- 33 Otrkārt, attiecībā uz principa *ne bis in idem* jēgu ir jāatgādina, kā būtībā ir norādījis ģenerālvokāts secinājumu 18. punktā, ka, tā kā tas ir cieši saistīts ar *res judicata* principu, tas pastāv, lai nodrošinātu tiesisko noteiktību un vienlīdzību; nodrošinot, ka tad, ja attiecīgā persona ir saukta pie atbildības un attiecīgajā gadījumā arī sodīta, šī persona var būt droša, ka tā netiks no jauna saukta pie atbildības par to pašu pārkāpumu.
- 34 Tādējādi aizsardzība, ko piedāvā princips *ne bis in idem*, pret saukšanas pie atbildības atkārtošānos, kuras rezultātā notiek notiesāšana, nav piemērojama situācijā, kad vienā lēmumā vienlaikus ir piemērotas valsts konkurences tiesības un Savienības konkurences tiesības.
- 35 No tā izriet, kā *UOKiK* priekšsēdētājs, Polijas valdība, Komisija un EBTA Uzraudzības iestāde būtībā ir precizējuši savos apsvērumus, ka princips *ne bis in idem* nav piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā valsts konkurences iestāde saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 3. panta 1. punktu vienlaikus piemēro valsts konkurences tiesības un Savienības konkurences noteikumus un saskaņā ar šīs regulas 5. pantu uzliek sodu uzņēmumam, vienā lēmumā nosakot tam naudas sodu par šo tiesību pārkāpumu un naudas sodu par minēto noteikumu pārkāpumu.
- 36 Tomēr ir jāprecizē, ka gadījumā, ja, piemērojot šo pēdējo minēto tiesību normu, valsts konkurences iestāde nolemj uzlikt naudas sodu par EKL 82. panta pārkāpumu, šai iestādei ir jāīsteno sava kompetence, ievērojot Savienības tiesības.
- 37 Šajā ziņā no pastāvīgas judikatūras izriet, ka tad, ja Savienības regula neietver konkrētas tiesību normas, kas paredz sodu par šīs regulas pārkāpumu vai šajā ziņā ietver atsauci uz valsts normatīviem un administratīviem aktiem, EKL 10. pants uzliek pienākumu dalībvalstīm veikt visus pasākumus, kas būtu piemēroti Savienības tiesību piemērojamības un efektivitātes garantēšanai. Šajā ziņā, lai arī sankciju izvēle ir to kompetencē, tām it īpaši jāraugās, lai Savienības tiesību pārkāpumiem un līdzīgas nozīmes valsts tiesību pārkāpumiem tiktu piemērotas tādas pašas materiālās un procesuālās normas, kurās ir nodrošināts, ka sods ir samērīgs (pēc analogijas skat. spriedumu, 1990. gada 10. jūlijs, *Hansen*, C-326/88, EU:C:1990:291, 17. punkts).

- 38 Tādējādi, kā savos apsvērumos apgalvo EBTA Uzraudzības iestāde, ja vienā lēmumā valsts konkurences iestāde uzliek divus naudas sodus, lai sodītu attiecīgi par valsts konkurences tiesību un EKL 82. panta pārkāpumu, šai iestādei ir jānodrošina, ka naudas sodi, aplūkoti kopā, ir samērīgi ar pārkāpumu, un tas pamatlietā ir jāizvērtē iesniedzējtiesai.
- 39 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild, ka princips *ne bis in idem*, kas paredzēts Hartas 50. pantā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav tas, ka valsts konkurences iestāde ar vienu lēmumu uzliek uzņēmumam naudas sodu par valsts konkurences tiesību pārkāpumu un naudas sodu par EKL 82. panta pārkāpumu. Šādā situācijā valsts konkurences iestādei tomēr ir jānodrošina, ka naudas sodi, aplūkoti kopā, ir samērīgi ar pārkāpumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 40 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospiež:

Princips *ne bis in idem*, kas paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas, kas pasludināta 2000. gada 7. decembrī Nicā, 50. pantā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav tas, ka valsts konkurences iestāde ar vienu lēmumu uzliek uzņēmumam naudas sodu par valsts konkurences tiesību pārkāpumu un naudas sodu par EKL 82. panta pārkāpumu. Šādā situācijā valsts konkurences iestādei tomēr ir jānodrošina, ka naudas sodi, aplūkoti kopā, ir samērīgi ar pārkāpumu.

[Paraksti]